

Kommunekolog
Maria Thyr
0431-87 000
Maria.thyr@engelholm.se

Information om invasiva arter till fastighetsägare med grönytor i Ängelholms kommun

Invasiva främmande arter är arter som spridits med människans hjälp till nya platser och där ställer till problem för miljö, hälsa och ekonomi. Både växter, djur och svampar kan vara invasiva.

Många av de arter som blivit invasiva har tagits in till Sverige och Europa som exotiska trädgårdsväxter och är nu mycket svåra att bekämpa när de spridit sig ut i naturen. Därför är det viktigt att vi alla hjälps åt så att inte nya trädgårdsväxter orsakar problem framöver. Det är också viktigt att undvika spridning av invasiva arter till nya ställen, vilket bland annat kan ske i samband med grönyteskötsel, flytt av maskiner eller massor, byggnationer och påförande av ny matjord.

88 invasiva arter ska bekämpas enligt lag inom EU (EU-förordning nr 1143/2014). 25 av dessa finns i Sverige. Men antalet främmande arter med hög risk för invasivitet totalt uppgår till över 250 i landet.

Ängelholms kommun arbetar förebyggande för att förhindra spridning genom kartläggning, informationsspridning och samarbeten. Vi bekämpar också invasiva arter på våra egna fastigheter, men eftersom arterna sprider sig över fastighetsgränserna behöver vi arbeta tillsammans.

För ett effektivt arbete mot invasiva arter i Ängelholms kommun ber vi er som fastighetsägare att:

- Undvika att plantera invasiva arter eller främmande arter med hög risk att bli invasiva i framtiden. Se "HI" och "SE"-arter på Artdatabankens risklista*.

- På sikt avveckla och bekämpa sådana arter om de redan finns på er mark. Detta under förutsättning att bekämpning sker på ett säkert och effektivt sätt enligt rekommenderade metoder.
- Se över rutiner för grönyteskötsel och andra aktiviteter så att inte spridning av invasiver förvärras. Vissa arter kan till exempel spridas om de klipps ner med gräsklippare eller om växtdelar slängs på komposten.

Vill ni veta mer om invasiva arter och hur vi kan hjälpas åt att förhindra spridning, kontakta kommunen.

Med vänlig hälsning,

Maria Thyr
Kommunekolog

Läs mer på:

*Klassificering av främmande arters effekter på biologisk mångfald i Sverige –
ArtDatabankens risklista

https://www.artdatabanken.se/globalassets/ew/subw/artd/6-publikationer/29.-artdatabankens-risklista/rapport_klassifisering_av_frammande_arter2.pdf

naturvardsverket.se, information om invasiva arter, metodkatalog för bekämpning.

Engelholm.se/invasivaarter

Vanliga invasiva arter

Parkslide är mycket invasiv: Växten sprids enkelt med rotfragment så små som 0,7 gram som kan bilda nya bestånd. Den är mycket svår att bekämpa, därför är det viktigt att inte trigga växten med felaktig bekämpning eller orsaka ytterligare spridning.

Parksliden känns lättast igen på sin storlek och sina bambuliknande stjälkar. Den kan bli upp till tre meter hög och blommor mellan september och oktober. Blommorna är grönvita eller ibland rosa och växer i glesa förgrenade klasar. Bladen är stora och rundade.

Jätteslide liknar parkslide och sprids på samma sätt. Bladen är dock mycket större och hjärtformade.

Jätteloka Det säkraste kännetecknet för jätteloka är storleken (den kan bli 2-4 meter hög!) och dess parflikiga blad. Stammen är oftast grön och tydligt räfflad. Blomställningen kan bli upp till en halv meter i diameter och består av många små vita blommor. Den sprider sig främst med frön som kan flyttas med jorden och överleva i tio år. Jätteloka är upptagen på EU:s lista över invasiva arter och den ska bekämpas/begränsas enligt lag.

Jättebalsamin kännetecknas av sina stora, främst rosa (och ibland vita) blommor och sågtandade blad. Denna ettåriga växt kan bli upp till 2,5 meter hög och påträffas ofta i stora bestånd på näringsrik mark eller i närheten av vattendrag. Även denna växt sprids med frön och är EU-listad.

Gul skunkkalla har 30 till 150 cm avlånga, blanka blad och gula blommor i en kolv med ett stort, knallgult hölsterblad. Den har planterats in som prydnadsväxt i trädgårdsdammar. Effekterna på den biologiska mångfalden kan vara stora eftersom de gärna etablerar sig i ostörda naturområden som bäckar, kärr och sumpskogar där den bildar stora bestånd och tränger undan andra arter.

Den är med på EU:s lista över invasiva arter och det är därför lag på att markägare ska bekämpa den.

Kanadensiskt gullris blir 50-200 cm hög och har många små blommor i gula "vippor" i toppen. Den har smala blad med sågad kant. Den växer gärna i vägkanter, åkerrenar och på ängar där den kan konkurrera ut andra hotade arter. Även plantor i trädgårdar utgör ett hot eftersom de lätta fröna kan spridas med vinden till känslig natur. Man kan gräva upp den, kapa rötterna eller slå av den för att bli av med den eller klippa av blomställningarna innan det bildats frön om man vill behålla växten. Kompostera inte blomställningen om den hunnit bilda frön.

Blomsterlupin är välkänd och omtyckt av många för sina vackra färger i lila, rosa och vitt. Stjälken är hårig och kan bli över en meter hög, och bladen sitter i grupper som påminner om fingrar på en hand. Men växten är invasiv och tränger undan andra växter. Dessutom förändrar den markkemin och gör områden övergödda och därmed artfattigare.

Vresros "Rosa rugosa" är en invasiv art som tidigare har använts som sandbindare i dynområden. Det är en ca 1-2 m hög tätvuxen buske med stora mörkt rosa blommor och stora nypon som innehåller många frön. Vresrosor sprider sig långa sträckor via nyponens frön med hjälp av fåglar eller vatten och i sin närmiljö med underjordiska löpare. Enklaste sättet att bekämpa vresrosen är att gräva upp den med rötterna när växten fortfarande är liten.

Armeniskt björnbär är en mycket kraftig björnbärsart som bildar höga och täta snår. Den har ofta typiska rosa tornar på stjälkarna, och taggar på mittnerven under bladen. På våren är dock hela stjälken med tornar grön. Växten har mörkgröna blad med vit undersida som sitter kvar hela vintern. Armeniskt björnbär är invasiv och sprids lätt med frön, samtidigt som den breder ut sig med rötter och långa grenar som slår rot. Bären uppskattas av fåglar som tar med fröna till nya platser. De grova taggiga buskarna gör att naturområden växer igen och blir svåra att röra sig i. Välj istället björnbärssorter som är mindre spridningsbenägna i planteringar. Befintliga bestånd kan grävas upp med rötterna.

Flera sorters spirea, robinia, rönnsamak, spärroxbär, snöbär, häckberberis och mahonia är ytterligare exempel på vanliga trädgårdsväxter med hög risk för invasivitet. Se Artdatabankens risklista för fullständig information.